

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

DRAMA ETKİNLİKLERİ

Ankara, 2016

- Bu modül, Mesleki ve Teknik Eğitim okul / kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KAZANIM VE GÖSTERGELERE UYGUN DRAMA ETKİNLİK PLANI	
HAZIRLAMA	3
1.1.Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Kazanımlar ve Göstergelere Uygun Dramatik Etkinliklerin Önemi	4
1.1.1. Gelişim Alanları ve Dramatik Etkinlikler.....	4
1.2. Dramatik etkinlik planı hazırlamada dikkat edilmesi gereken noktalar	9
1.3. Drama Etkinlik Planı Şablonu.....	10
UYGULAMA FAALİYETİ	15
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	17
2.DRAMATİK ETKİNLİKLER DOSYASI HAZIRLAMA VE SUNMA	17
2.1. Dramatik Etkinliklerin Okul Öncesi Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı	17
2.2. Dramatik Etkinlik Dosyası Oluştururken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	21
2.3. Dramatik Etkinlik Örnekleri	22
UYGULAMA FAALİYETİ	30
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	31
MODÜL DEĞERLENDİRME	32
CEVAP ANAHTARLARI.....	33
KAYNAKÇA	34

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL	Erken Çocukluk Eğitimi
MODÜLÜN ADI	Drama Etkinlikleri
MODÜLÜN SÜRESİ	40/22
MODÜLÜN AMACI	Öğrenciye drama etkinlikleri hazırlama ve uygulama ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırılacaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	1. Kazanım ve göstergelere uygun drama etkinlik planı hazırlayabileceksiniz. 2. Dramatik etkinlikler dosyasını sunabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Bilgisayar, projeksiyon, yazıcı, cd çalar, dramatik eğitimde kullanılan araçlar Ortam: Bilgisayar, Drama Sınıfı, Oyun Grubu
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modülün sonunda ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, v.b) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Okul öncesi dönemde sunulan nitelikli eğitim, çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Bu kapsamda okul öncesi eğitimde yer verilen drama etkinlikleri, öğrenmelerin yaşantıya bağlı olarak gerçekleştiği önemli bir etkinlik sürecidir.

Dramatik etkinlikler, okul öncesi eğitimde çocuğun her alandaki gelişimini destekleyen ve eğlenirken öğreten çalışmalardır. Çalışmaların amacına ulaşabilmesi için; çocuğun yaş ve gelişim düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı, doğru tekniklerle ve kazanımlara uygun etkinliklerle çalışmalar gerçekleştirilmelidir.

Modül sonunda, kazanım ve göstergelere uygun drama etkinlik planı hazırlayabileceksiniz. Ayrıca dramatik etkinlikler dosyası hazırlayıp uygulayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Kazanım ve göstergelere uygun drama etkinlik planı hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dramatik etkinliklerin okul öncesi eğitim programında yer alan kazanım ve göstergelere uygun olmasının önemini konusunda araştırma yapmak için grup çalışması yapınız.
- Grubunuzla derlediğiniz bilgileri değerlendirip tartışarak sunum haline getiriniz.
- Sunumuzu sınıf ortamında arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. KAZANIM VE GÖSTERGELERE UYGUN DRAMA ETKİNLİK PLANI HAZIRLAMA

Erken çocukluk döneminin başlangıcı; temel motor beceriler ve öz bakım becerilerinin kazanılması, dil gelişimi, bilişsel gelişim ve sosyal duygusal gelişimin en üst düzeyde olduğu dönemdir. Çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük bir kısmı yetişkinlikte bireyin kişilik yapısını, tavırlarını, alışkanlıklarını, inanç sistemini ve değer yargılarını biçimlendirir. Bireyin gelişiminin önemli bir bölümünün gerçekleştiği erken çocukluk döneminde, çocuğun olumlu uyarıcılarla etkileşime geçerek iyi bir eğitim alması ve bu sürecin iyi değerlendirilmesi önemlidir.

Bu çerçevede düşünüldüğünde dramatik etkinlikler; çocuklara gözlem yapma ve birbirlerini taklit yoluyla öğrenme konusunda yardımcı olmaktadır. Dramatik etkinliklerle çocuklar, başkasının bakış açısından bakarak onun nasıl hissettiğini anlayabilmekte, gerçek deneyim olmaksızın duygusal deneyimler yoluyla, çevreleriyle ilgili etkili bilgi toplayabilmektedir. Bu özellikleriyle dramatik etkinlikler, çocuğu yaratıcı dramaya hazırlamakta ve çocukların hayal güçlerini, kişiler arası ilişkilerini ve bilişsel süreçlerini desteklemektedir.

1.1.Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Kazanımlar ve Göstergelere Uygun Dramatik Etkinliklerin Önemi

Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Programı, çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı çevre imkânları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilkokula hazırlayan temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitim sürecidir. Bu eğitim süreci, gelişim alanlarına dayalı olarak belirlenen kazanımlar ve göstergeleri yoluyla gerçekleştirilir.

Okul öncesi eğitime yönelik belirlenen kazanımlara ulaşmak amacıyla, ihtiyaç duyulan eğitim ortamları ve programları oluşturulur. Bu kapsamda, gerçekleştirilen dramatik etkinliklerin kazanım ve göstergelere uygun olması, çocuğun gelişimi açısından önemlidir.

Resim 1.1: Okul Öncesi Eğitimde Dramatik Etkinlikler

1.1.1. Gelişim Alanları ve Dramatik Etkinlikler

1.1.1.1.Bilişsel gelişim

Bilişsel yapının gelişimi ile çocuk; çevresindeki kişi, nesne, durum ve olaylarla ilgili kavramlar oluşturmaya başlamaktadır.

Gözlem becerilerini de kullanarak, özellikle 2-6 yaşlarda çocuk boyut, renk, sayı, miktar, şekil, duyu vb. kavramları geliştirmektedir. Günlük yaşamda karşılaştıkları problemlere çözümler üretebilmektedir. Uygun bir eğitim ortamı sunulursa, etkinliklerinde yaratıcılıklarını ve imgelem güçlerini kullanabilmektedir.

Bu doğrultuda, dramatik etkinlikler, çocuğun bilişsel becerilerinin gelişimini doğrudan desteklemektedir.

➤ **Taklit ve imgelem**

Okul öncesi dönemde drama, çocuğun görsel algılarının uyarılması yoluyla bilişsel gelişimine de katkı sağlamaktadır. Piaget'e göre zihinsel gelişim, simgesel taklit ve taklidin içselleştirilmesiyle gelişmektedir.

Vgotsky, özellikle bilgilerin oyunla örgütlendiğini, bunun da "-mış gibi" oyunlarla gerçekleştirildiğini öne sürmektedir. Örneğin, çocuğa hava güzel olduğunda kötü havadan söz etmek zor olmaktadır. Buna rağmen "-mış gibi" oyunlar aracılığıyla çocuklar, anlam ve görüntü alanlarını birbirinden ayırt etmeye ve anlamların nesnel göstergelerden ayrıldığı sürekli imgesel durumlar yaratmaya başlamaktadırlar. Oyun etkinliğinde bir tahta parçası, bebek yerine ya da bir çubuk, at yerine geçebilmektedir. “mış gibi” oyun, imgelemde eylemlerin nesnelerden çok düşüncelerden doğduğu, anlamların baskın olduğu bir dünyanın yaratımını kapsamaktadır.

➤ **Algı ve Bellek**

Algı, anlama ve kavrama gelişiminde, çocuğun dikkatini yönlendirmesinde, duyu becerilerinin gelişmesinde ve tüm zihinsel süreçlerin gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Algı ve dikkat, bilginin duyuşal kayıttan, kısa süreli belleğe aktarılmasını sağlayan süreçler olarak ele alınmaktadır. Dramatik etkinlikler ve drama sırasında çocuğun, bir yandan eğitimcinin o anda verdiği yönergeyi algılaması ve daha sonra hatırlaması, diğer yandan da geçmiş yaşantı ve bilgilerinden yararlanarak drama etkinliğine katılabilmesi için, kısa ve uzun süreli belleğinden yararlanması gerekmektedir.

Resim 1.2: Çocuğun bilişsel becerilerinin gelişiminde dramatik etkinlikler

➤ **Dikkat /Konsantrasyon**

Dikkatin sağlanmasında hem uyarıcı ile ilgili özellikler hem de bireyin kendisi ile ilgili özellikler önemlidir. Öğretimde bireylerin gelişim özellikleri dikkate alınarak uygun dikkat stratejilerinin seçilmesi ve uygulanması gerekmektedir.

Özellikle, çocukların ilgilendiği etkinliklerin seçilmesi, çocukların konuya yoğunlaşmalarını kolaylaştıracaktır. Dramatik etkinlikler ve drama sırasında çocukların, eğitimcinin yönergelerini ve rol dağılımını, dikkatini yoğunlaştırarak izleyebildiklerinde etkinliklere etkin katılım sağlanabilir. Bu nedenle okul öncesi eğitimde, dramatik etkinlikler ve drama etkinlikleri hazırlanırken, çocukların dikkat süreleri de göz önüne alınarak, ilgilerini çeken konular seçilmelidir.

➤ **Keşfetme**

Okul öncesi dönemde drama etkinlikleri, başarılı deneyimler ve keşifler üzerine inşa edilmiştir. Çocuklar okul öncesi eğitimde drama etkinliklerinde yeni fikirler keşfetmektedirler. Örneğin, bir adada seyahat etmeye ihtiyaç duyan 6 yaş grubu çocuklar, adalardan birindeki dev kaplumbağaların uçabileceklerine karar verebilmişlerdir. Gruptaki çocuklar, böcekler üzerine yazılmış kitapları araştırmak için okul kütüphanesini ziyaret etmişler; uçabileceğini keşfettikleri beş kaplumbağa hakkında hikâyeler oluşturmuşlardır. Onların resimlerini yapmışlar ve bulgularını diğer çocuklara sunmuşlardır.

➤ **Muhakeme Becerileri**

Dramatik etkinlikler ve drama sürecinde çocuklar yeni ve farklı birçok bilgi edinirler. Bu bilgilere arkadaşlarının deneyimlerini gözlemleyerek ya da farklı yaşantılara yelken açarak ulaşırlar. Muhakeme becerilerinin temelini oluşturan bilgilerini, edindikleri yeni bilgi ve deneyimlerle kıyaslar; benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koyar ve bu süreçte yeni çıkarımlar yaparlar.

Böylelikle tekrar yeni yaşantı ve bilgilere ulaşırlar. Dramatik etkinlikler ve drama etkinliklerinde çocuklar karşılaştıkları bir problem durumunu çözebilmek için önceden edindikleri bilgileri tekrar gözden geçirerek, olayları ve durumları birbirleri ile ilişkilendirip, olayların nedenlerini ve sonuçlarını irdelerler.

➤ **Problem çözme ve Eleştirel Düşünme**

Dramatik etkinlikler ve dramanın; çocuklar arasındaki ilişkilerde, problem çözme sürecindeki aşamaları gerçekleştirdiği ve eleştirel düşünmeyi sağladığı görülmektedir. Özellikle okul öncesi eğitimde drama, çocuğun problemlere kendine özgü yollarla çözüm bulduğu, kendini ifade yollarından biridir. Etkinlikler sırasında aklından geçen çözüm yollarını deneyen çocuk, bunların işe yaramayanlarını atar, faydalı buldukları üzerinde problem çözme becerilerini geliştirme imkânı bulur.

➤ **Bağımsız Düşünme ve Karar verme**

Okul öncesi eğitimde dramatik etkinlikler ve drama sırasında düşüncelerinin yargılanmadan ve eleştirilmeden kabul edildiğini gören çocukta, bağımsız düşünme ve karar verme becerisi gelişebilir. Nasıl canlandırma yapacağı ya da rol oynayacağı konusunda müdahale edilmeyen çocuğun, kendi başına düşünme ve karar vermeye fırsatı olmaktadır.

➤ Yaratıcılık ve hayal Gücü

Dramatik etkinlikler ve drama, çocukların yaşantı yoluyla öğrenmelerini sağlayan, hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını destekleyen bir sanat dalıdır. Çocukların bireyselliğine ve yaratıcı ifadesine değer verir ve saygı duyar. Ayrıca zenginleştirilmiş bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Hayal etme gücünü, sadece dramatik etkinlikler ve drama sırasında değil, aynı zamanda günlük yaşamda da kullanabilmelerini sağlamaktadır.

1.1.1.2.Dil gelişimi

Dramatik etkinlikler ve drama, çocukların sadece ifade şekillerini değil; sözcük dağarcıklarının gelişimini de destekleyen bir etkinliktir. Etkinlikler sırasında çocuklar daha önce bilmedikleri yeni bir konu ile karşılaşabilirler. Bu ilk deneyim, çocukların süreç içinde ilk defa karşılaştıkları bu sözcükleri sık sık kullanarak, yeni sözcükler öğrenmelerini sağlayabilir. Özellikle okul öncesi dönemde drama, soyut sözcüklerin öğreniminde de bir yöntem olarak kullanılabilir. Eğitimciler bu yöntemi kullanarak, çocukların soyut sözcükleri ve kavramları hareketler yolu ile canlandırıp ifade ederek, daha kolay öğrenmelerini sağlayabilirler.

Yapılan etkinlikler, çocuğa konuşma, düşünme, dinleme, anlatma ve birbiriyle iletişim kurma deneyimleri sağlayarak dil ve iletişim becerisinin gelişimini olumlu yönde desteklemektedir. Bedensel ve sözlü ifade gücünü geliştiren bu etkinlikler sırasında çocuk, kendini daha iyi ifade etmeyi öğrenir. Zaman içerisinde çocuklar birbirlerini anlamak ve kendini ifade etmek için sesini daha iyi kullanmayı, düzgün bir şekilde konuşmayı, başkalarını dinlemeyi, ses tonlamalarını ve mimiklerini kullanmayı öğrenmektedirler.

Resim1.3: Okul öncesi eğitimde dramatik etkinlikler

1.1.1.3.Sosyal Duygusal Gelişim

Bireyin kişilik kazanımı ve sosyalleşmesinin temelleri, okul öncesi dönemde atılmaktadır. Bu dönemde çocuğun sosyal duygusal gelişimini desteklemeye yönelik etkinliklerden biri de dramatik etkinlikler ve dramadır. Yapılan çalışmalar, dramanın çocuğun toplumsal yaşama uyumunu, işbirliğinin gereğini, olumlu ilişkiler kurma yollarını, olayları farklı bakış açılarıyla değerlendirme yeteneklerini geliştirdiğini göstermektedir.

Dramatik etkinlikler ve drama, duygu eğitiminde özel bir yere sahiptir. Özellikle okul öncesi eğitimde, duyguları tanıma ve ifade etme konusunda drama önemli bir yere sahiptir. Drama, bireylerin kendi duygularını anlamaları yanında, çevresindeki değişik görüşleri keşfetmelerine de yardımcı olmaktadır. Drama, çocukların olaylara başkalarının gözüyle bakmalarını, böylece onları daha iyi anlamalarını, kısaca empati becerilerinin gelişimini kolaylaştırmaktadır. Çocuk etkinlikler sırasında kendini başkasının yerine koyarak farkındalık geliştirebilir ve bu şekilde başkalarını anlamaya çalışır. Karakterlerin kim olduğu, neden öyle davrandığı, diğerleriyle ilgisi ve problemleri ele almasına karar verene kadar karşısındakini hakkında çok şey öğrenen çocuk, daha kolay iletişim kurmaya başlar.

Okul öncesi dönemde dramatik etkinlikler ve drama, çocuğun hayal gücünü çalıştırmasını ve deneyimlerini bilinçli olarak başkaları ile ilişkilendirmesini sağlar. Böylece çocuk söyledikleri, hareketleri, yaptıkları üzerinde daha fazla kontrol sahibi olur ve kendine güven duyar. Ayrıca drama etkinlikleri, çocukların içlerinden geldiği gibi davranmalarına fırsat vererek rahatlamalarını sağlar.

Resim 1.4: Okul öncesi eğitimde dramatik etkinlikler

1.1.1.4.Motor Gelişim

Drama ve Dramatik etkinlikler yoluyla çocuk, kendi bedenini tanır ve bedeniyle neler yapabileceğini çok iyi bilir. Müzik ya da ritim eşliğinde, beden parçalarının çeşitli yerlerini hareket ettirmeyi ve yürümeyi, koşmayı, atlamayı, yuvarlanmayı, zıplamayı, büyük ya da küçük adımlar atmayı, dans etmeyi, sürünmeyi, tırmanmayı, durmayı ve donmayı deneyimler. Grup etkinliklerinde diğer arkadaşlarıyla birbirlerine dokunmadan ve çarpışmadan etkileşime girerek, bedenlerini daha iyi kullanabilirler.

1.1.1.5.Özbakım Becerileri

Çocuklar özellikle dramatik etkinliklerde, öz bakım becerilerini doğrudan geliştirebilme şansına sahiptirler. Etkinlikler sırasında, çocuklar kendilerini ve vücutlarının parçalarını en doğal yolla tanırlar ve vücut parçalarını farklı fonksiyonlar için de kullanma fırsatı bulurlar. Böylece günlük hayat içinde kullanılacak çeşitli davranışlar, en doğru şekilde kazanılmış olur.

1.2. Dramatik etkinlik planı hazırlamada dikkat edilmesi gereken noktalar

Okul öncesi dönemde dramatik etkinlikler planlı yapılan çalışmalardır. Bu nedenle eğitiminin çalışmalar öncesinde iyi bir planlama yapması gerekmektedir. Eğitimci planını hazırlarken;

- Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine
- Çalışma yapılacak grubun özelliklerine
- Grubun sayısına
- Etkinliklerde kolaydan zora doğru bir sıra izlenmesine
- Belirlenen kazanım göstergelerine uygun olmasına dikkat etmelidir.

Aynı zamanda;

- Uygulayacağı dramatik etkinlik ve drama planını, çocukların dikkat süresine, ortamın koşullarına bağlı olarak değişebilecek esneklikte hazırlamalıdır.
- Dramatik etkinlikler, okul öncesi dönemin ilk yıllarında sadece ısınma çalışmaları şeklinde planlanabilir. Bu çalışmalar duyu eğitimi, farkındalık gelişimi, iletişim becerileri, yaşam becerileri vb. destekleyecektir. Dramanın esas çalışmaları olan rol yapma ve doğaçlama çalışmalarına çocukların hazır hale gelmelerini sağlayacaktır.
- Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine göre dramatik eğitim planı;
- “Isınma/Hazırlık, Canlandırma, Değerlendirme ve Rahatlama Çalışmaları” şeklinde yapılır ve uygulanır. Bu süreçte, ısınma ve rahatlama çalışmalarına ihtiyaç duyulan her aşamada yer verilebilir.
- Okul öncesi eğitimde bütün yaş gruplarında ısınma çalışmaları yapılmadan canlandırma aşamasına geçilemez.
- Isınma/hazırlık çalışmalarında, güven, uyum ve konsantrasyona yönelik ısınma çalışmaları ile hazırlığın sağlanması önemlidir.
- Belirlenen kazanım ve göstergelere uygun olarak planı hazırlayan eğitimci, çalışma yapacağı alanı çalışma öncesinde düzenlemeli; kullanacağı malzemeyi seçmeli ve ortama yerleştirmelidir. Çocukların dikkat süreleri kısa olduğundan etkinlik içeriğinin açıklanmasından sonra hazırlık yapıldığında, çocukların yapılacak etkinliği hatırlamaları zorlaşacaktır.
- Çevreyi dış uyarıcılardan arındırmalıdır.
- Lider, kendisi ve çocuklar için hareketlerini engellemeyecek giysiler tercih etmelidir.

- Etkinlik sırasında çocukların bir aşamadan diğerine geçmelerinde uyarıcı ya da hareketin ritminin değiştirilmesini hatırlatan ses uyarıcılarını (davul, def, zil, düdük vb.) önceden seçmelidir.
- Etkinliğin uygulanmasında, çocukların zevkle çalışmalarının öncelikli olduğu unutulmamalıdır.
- Grubun bütününün etkili iletişimi desteklenmelidir. Grup çalışmalarında grubun sıklıkla farklı kişilerden oluşması yönlendirilmelidir.
- Uygulamalarda değişik ritimlerde müzikler kullanılarak, çocukların çalışmalara yoğunlaşmaları desteklenmelidir.

1.3. Drama Etkinlik Planı Şablonu

Drama etkinlik planı şablonunda yer alması gereken başlıklar şunlardır:

➤ **Etkinliğin Adı**

Etkinliğin içeriğine uygun, etkinlik hakkında ipucu veren, çocuklarda merak uyandıran başlıktır.

➤ **Yaş Grubu**

Etkinliğin uygulanacağı gruptaki çocukların yaşlarıdır.

➤ **Konu**

Öğretmenin (liderin) amaca yönelik seçtiği başlıktır.

➤ **Süre**

Drama etkinliklerine ayrılan zaman çocukların yaşlarına, özelliklerine ve ilgilerine göre 30-60 dakika arasında değişir.

➤ **Kazanım ve Göstergeler**

Çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak okul öncesi eğitim programındaki kazanım ve göstergeler arasından, yapılan etkinlik sonucu ulaşılması beklenenler, gelişim alanları belirtilerek açık bir şekilde yazılır.

➤ **Kullanılacak Yöntem ve Teknikler**

Dramada kullanılan yöntem ve tekniklerden (doğaçlama, pandomim, rol oynama, dramatizasyon, hikâye tamamlama, taklidi oyun, yaratıcı dans) faydalanılır.

➤ **Materyaller**

Çocukların drama çalışmalarına katılımını kolaylaştıran nesneler, etkinliğin içeriğine uygun olarak ihtiyaç duyulan araç-gereçler, oyuncaklar, kostüm ve aksesuarlar, kâğıt, kalem, makas, kartlar vb. malzemelerin belirtildiği bölümdür. Özellikle çocuklar arasında kendiliğinden gelişen dramatik oyunlarda dramatik oyun merkezinde ya da drama salonunda bulundurulmuş araç gereçlerden yararlanılabilir. Ancak her drama etkinliğinde materyal kullanmak gerekmez. Çünkü dramada en temel araç katılımcının kendisidir.

➤ **Ortam**

Etkinliğin yapılacağı ortam (sınıf, bahçe, drama salonu vb.) ve bu ortamda drama etkinliği için yapılacak düzenlemelerin (afiş asılması, dekor oluşturulması, sandalyelerin dizilmesi vb.) belirtildiği bölümdür. Drama için en ideal ortam, özel olarak hazırlanmış sınıf ya da atölyelerdir.

➤ **Öğrenme Süreci**

Uygulanacak drama etkinliği ile ilgili bilgi, yönerge, rol dağılımı ve uygulamanın açıklandığı bölümdür.

Drama etkinliği tek başına yapılabilecek bir etkinlik olduğu gibi farklı etkinliklerle bütünleştirilerek de uygulanabilir. Eğer drama etkinliği tek bir etkinlik olarak uygulanacaksa öğrenme süreci dramada kullanılan; ısınma çalışmaları, esas çalışma (Canlandırma) ve rahatlatma ve değerlendirme çalışmaları aşamalarına uygun olarak hazırlanır. Ancak farklı bir etkinliğin ardından bütünleştirilmiş bir etkinlik olarak hazırlanacaksa öğrenme sürecinde bu aşamalardan sadece esas çalışma kısmına yer verilebilir. Örneğin sanat çalışmasında hazırlanan hayvan maskeleri kullanılarak çocuklara hayvan ses ve hareketlerinin dramatize edilmesi bütünleştirilmiş bir etkinliktir. Bu etkinlik planlanırken ısınma çalışmalarına yer verilmeyebilir.

➤ **Değerlendirme**

Etkinliğin amacına ulaşmış ulaşılmadığının belirtildiği bölümdür. Lider (öğretmen) etkinlikle ilgili olumlu ve olumsuz notları bu bölüme kaydeder. Bu bölüm lidere daha sonraki etkinlikleri planlamada yol gösterir.

Bu başlıkların yer aldığı dramatik etkinlik şablonu aşağıdaki gibidir;

DRAMA ETKİNLİK PLANI	
Etkinliğin Adı	
Yaş Grubu	
Konu	
Süre	
Kazanım ve Göstergeler	
Kullanılacak Yöntem ve Teknikler	
Materyal	
Ortam	
Öğrenme Süreci	
Değerlendirme	

Drama Etkinlik Planı Örneği;

DRAMA ETKİNLİK PLANI	
Etkinliğin Adı	Deniz Altına Yolculuk
Yaş Grubu	48-60 Ay
Konu	Deniz altında bulunan canlı ve cansız varlıklar
Süre	20 -25 dakika
Kazanım ve Göstergeler	Bilişsel Gelişim Kazanım 3: Algıladıklarını hatırlar. Göstergeleri: Nesne/durum/olayı bir süre sonra yeniden söyler. Hatırladıklarını yeni durumlarda kullanır. Dil Gelişimi Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri: Cümle kurarken isim, fiil, sıfat, bağlaç, çoğul ifadeler, zarf, zamir, edat, isim durumları ve olumsuzluk yapılarını kullanır. Kazanım 5: Dili iletişim amacıyla kullanır. Göstergeleri: Konuşma sırasında göz teması kurar. Jest ve mimikleri anlar. Konuşurken jest ve mimiklerini kullanır. Konuşmayı başlatır. Konuşmayı sürdürür. Konuşmayı sonlandırır. Duygu, düşünce ve hayallerini söyler. Duygu ve düşüncelerinin nedenlerini söyler.

	Kazanım 8: Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. Göstergeleri: Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorular sorar. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorulara cevap verir. Dinlediklerini/izlediklerini başkalarına anlatır. Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler. Kazanım 10: Görsel materyalleri okur. Göstergeleri: Görsel materyalleri kullanarak olay, öykü gibi kompozisyonlar oluşturur. Motor Gelişim Kazanım 2: Denge hareketleri yapar. Göstergeleri: Ağırlığını bir noktadan diğerine aktarır. Sosyal Duygusal Gelişim Kazanım 3: Kendini yaratıcı yollarla ifade eder. Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder. Özgün özellikler taşıyan ürünler oluşturur.
Kullanılacak Yöntem ve Teknikler	Rol Oynama, Doğaçlama
Materyal	Mavi çöp poşetleri, koli bandı, resim kâğıtları, yapıştırıcı, makas ve artık materyaller, Deniz altı ile ilgili kostüm ve aksesuarlar, Müzik cd si ve müzik çalar, deniz altı ile ilgili görsel materyaller (resim, dergi, slayt vb)
Ortam	Salon, sınıf (Uygun hava koşullarında açık alanda da oynanabilir)
Öğrenme Süreci	Isınma Çalışması: Bütün çocuklar el ele tutuşarak daire oluştururlar. Lider “Sizler kocaman bir denizsiniz. Müziğin ritmine uygun olarak dalgalanıyorsunuz.”der. Çocuklar müziğin ritmine uygun olarak ellerini bırakmadan kollarıyla dalga hareketi yaparlar. Lider “denizde dalgalar alçaldı, şimdi yükseldi” gibi yönergeler vererek çocukların kollarını indirip kaldırmalarını sağlar.

	Esas Çalışma: (Rol Oynama, Doğaçlama) Lider çocuklarla birlikte mavi çöp poşetlerini (ya da grapon kâğıdı, mavi jelatin, mavi kumaş vb.) koli bandı ile birleştirerek deniz görüntüsü için uygun materyal oluşturulur. Bu materyalin her köşesinden bir çocuk tutar. Bu çocuklar denizi canlandıracaklardır. Ara sıra alçalıp yükselerek, sallayarak deniz dalgası oluştururlar. Diğer çocuklara istekleri de dikkate alınarak denizin altında bulunan canlı ya da cansız varlık rolleri(Denizaltı, ahtapot, balık, yengeç, midye, su yılanı, yosun, mercan vb) dağıtılır. Müzik, kostüm, aksesuarlar ve yüz boyama ile zenginleştirilerek deniz altı canlandırılır. Rahatlama Çalışması: Lider çocuklara “ Hiç denize gittiniz mi, yüzdünüz mü, neler gördünüz? “ gibi sorular yöneltir. Çocuklardan cevapları alındıktan sonra “ Denizin altında neler olduğunu hiç merak ettiniz mi? Sizce neler vardır? “ vb soruları sorar, tahmin ve cevapları alır. Daha sonra denizin altında neler olduğu ile ilgili görselleri kullanarak(resim, dergi, kart, slayt vb) bilgi verir. Resim kâğıtları, yapıştırıcı, makas ve artık materyallerin hazır bulunduğu masalara çocuklar alınır. Çocuklardan bu malzemeleri kullanarak deniz altında bulunan varlıklardan birini yapmaları istenir. Yapılan ürünler iplere bağlanarak mobil oluşturulur ve sınıfa asılır.
Değerlendirme	Öğrenme sürecinde paylaşılanlar drama liderinin rehberliğinde değerlendirilir. Lider, katılımcılara bu süreçte neler yaşadıkları, neler düşündükleri ve hissettiklerini sorar. Bütün katılımcıların değerlendirme yapması desteklenir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda okul öncesi eğitim programında yer alan kazanım ve göstergelere uygun bir drama etkinlik planı hazırlayabileceksiniz.

İşlem basamakları	Öneriler
➤ Yapılacak çalışma için sınıf arkadaşlarınızla bir grup oluşturunuz.	➤ Grup sayısının yapılacak çalışmaya uygun olmasına özen göstermelisiniz.
➤ Grubunuzla birlikte, çalışmanızda kullanacağınız okul öncesi eğitim programında yer alan Kazanım ve Göstergelerinizi belirleyiniz.	➤ Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi eğitim Programından Kazanım ve Göstergelerinizi belirlemelisiniz.
➤ Grubunuzla, drama etkinlikleri planı için kullanacağınız şablonu inceleyiniz.	➤ Şablonunuzda bulunan bilgileri inceleyerek ne gibi bilgilere ihtiyacınız olduğunu belirleyiniz ve araştırmalısınız.
➤ Belirlediğiniz kazanım ve göstergelere uygun bir drama etkinlik süreci belirleyiniz.	➤ Belirlediğiniz dramatik etkinlik sürecinde; “Isınma, Canlandırma, Değerlendirme ve Rahatlama Çalışmaları”nın olmasına dikkat etmelisiniz.
➤ Plan şablonunda yer alan ilgili diğer bölümleri grup arkadaşlarınızla tamamlayınız.	➤ Gruptaki her üyenin aktif katılımı ile çalışmalarınızı yürütmelisiniz.
➤ Öğrenme sürecini drama etkinliğinin bütün aşamalarına yer vererek hazırlayınız.	➤ Hazırladığınız öğrenme sürecinin, belirlediğiniz kazanım ve göstergelere uygun olduğunu kontrol etmelisiniz.
➤ Hazırladığınız drama etkinlik planını sınıftaki diğer grup arkadaşlarınıza sununuz.	➤ Sunumunuzda bütün grup olarak aktif görev almalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

1. () Dramatik etkinlikler sayesinde çocuklar, başkalarının bakış açısından onun nasıl hissettiğini anlayabilmekte, gerçek deneyim olmaksızın duygusal deneyimlerle çevreleriyle ilgili etkili bilgi toplayabilmektedir.
2. () Okul öncesi eğitimde uygulanan dramatik etkinliklerin, kazanım göstergelere uygun olması gerekmez.
3. () “mış gibi” oyun, imgelemde eylemlerin nesnelerden çok düşüncelerden doğduğu, anlamların baskın olduğu bir dünyanın yaratımını kapsamaktadır.
4. () Okul öncesi eğitimde drama, çocuğun problemlere kendine özgü yollarla çözüm bulduğu, kendini ifade yollarından biridir.
5. () Çocuklar okul öncesi eğitimde drama etkinliklerinde yeni fikirler üretmez, verilen etkinlikleri uygular.
6. () Dramatik etkinlikler ve drama, çocukların yaşantı yoluyla öğrenmelerini sağlayan, hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını destekleyen bir sanat dalıdır.
7. () Dramatik etkinlikler ve dramanın, çocuğun sözcük dağarcığının gelişiminde önemli bir etkisi yoktur.
8. () Okul öncesi dönemde dramatik etkinlikler planlanmadan yapılabilir.
9. () Drama, çocukların olaylara başkalarının gözüyle bakmalarını, böylece onları daha iyi anlamalarını, kısaca empati becerilerinin gelişimini kolaylaştırmaktadır.
10. () Uygulanacak drama etkinliği ile ilgili bilgi, yönerge, rol dağılımı ve uygulamanın açıklandığı bölümdür.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

Dramatik etkinlikler dosyasını, özelliklerine uygun olarak hazırlayarak sunabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Okul öncesi eğitimde uygulanabilecek dramatik etkinlik örneklerini araştırınız.
- Belirlediğiniz etkinlik örneklerini, grup çalışması içinde çocukların yaş ve gelişim özelliklerine göre tartışınız.
- Sınıf ortamında çalışmalarınızın sunumunu yapınız.

2.DRAMATİK ETKİNLİKLER DOSYASI HAZIRLAMA VE SUNMA

2.1. Dramatik Etkinliklerin Okul Öncesi Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı

Okul öncesi eğitim programında yer alan drama etkinlikleri, belirlenen kazanım ve göstergeler doğrultusunda tek olarak uygulanabileceği gibi diğer etkinliklerle bütünleştirilmiş olarak da uygulanabilir. Etkinliklerin, belirlenen kazanım ve göstergelere uygun olarak planlanması ve uygulanması gerekir.

Okul öncesi eğitimde yer alan etkinliklerin tamamı ile dramatik etkinlikler kullanılabilir. “Mış gibi” yapılarak canlandırılan bu etkinlikler birer dramatik etkinliktir. Okul öncesi eğitimde yer alan Türkçe, sanat, müzik, hareket, oyun, fen, matematik etkinlikleri ve alan gezileri, dramanın tekniklerinden yararlanılarak daha etkin olarak uygulanabilir.

Resim 2.1: Okul öncesi eğitimde dramatik etkinlikler

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Türkçe Etkinlikleri;**

Türkçe etkinliği çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmasını sağlamak, sözcük dağarcıklarını geliştirmek ve iletişim becerilerini artırmak için planlanan etkinliklerdir. Türkçe etkinlikleri çocukların seyerek katıldıkları ve dramatize edilmeye en uygun etkinliklerdendir.

Belirlenen kazanım ve göstergeler doğrultusunda, öykü oluşturma çalışmasının sonunda bu öykünün çocuklar tarafından veya kuklalar kullanılarak canlandırılması, dramatik etkinliklerin Türkçe etkinliğinde kullanımına örnektir.

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Sanat Etkinlikleri;**

Sanat etkinlikleri çocuğun yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanarak problem çözmesine, eleştirel ve çözüm odaklı düşünmesine olanak tanıyan etkinliklerdir. Sanat etkinlikleri aynı zamanda çocukların kendilerini ifade ederek iletişim becerilerini geliştirmesine yardımcı olur.

Belirlenen kazanım ve göstergeler doğrultusunda ziyaret edilen bir sanat atölyesinde yapılacak drama çalışması, sınıfta bir ressam ya da heykeltıraşı canlandırarak sanat etkinliği yapma ya da yapılan bir sanat etkinliğini kullanarak (örneğin el baskısıyla yapılan bir maskeyi kullanarak) canlandırma yapmak, dramatik etkinliklerin sanat etkinliklerinde kullanımına örnektir.

Resim 2.2: Sanat etkinlikleri ve dramatik etkinlikler

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Müzik Etkinlikleri;**

Sesleri dinleme, seslerin neye ait olduğunu hayal etme, onları içinden geldiği şekilde canlandırma, yaratıcı dans faaliyetleri, şarkıların sözlerini hareketlerle canlandırma gibi çalışmalar, dramatik etkinliklerin müzik etkinliklerinde kullanımına örnek olarak verilebilir.

Resim 2.3: Müzik etkinliğinde dramatik etkinlikler

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Hareket Etkinlikleri;**

Hareket etkinliğinin amacı, çocukların temel hareket becerilerini geliştirerek çocuğun fiziksel, motor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal, gelişimine ve öz bakım becerilerine katkıda bulunmaktır. Hareket etkinliklerinde, çocukların bireysel özelliklerini dikkate alan, onları güdüleyici, benlik algılarını ve özgüvenlerini pekiştirici etkinliklere yer verilir. Dramanın özellikle ısınma/hazırlık çalışmaları bölümünde hareket etkinliklerinden önemli düzeyde yararlanır. Hareket etkinlikleri dramatize edilerek canlandırıldığında çocuklar için daha eğlenceli hale gelir. Bu sayede çocukların etkinliğe isteyerek ve aktif katılımı sağlanır.

Ağaçtan elma toplar gibi uzanma, top gibi yuvarlanma, tavşan gibi zıplama dramatik etkinliklerin hareket etkinliklerinde kullanımına örnektir.

Resim 2.4: Hareket etkinliklerinde dramatik etkinlikler

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Oyun Etkinlikleri;**

Dramatik oyun, çocukların çevrelerindeki tüm karakterleri ve hareketleri taklit ettikleri özgür bir ortamda oynanan oyundur. Bu tür oyunlar bir grubu gerektirir, bireysel değildir, anlaktır, süresi kestirilemez, temel olarak öykünmeye (taklide) dayanır. Rollerin var olduğu, metnin olmadığı doğaçlama ve rol oynama tekniklerinin kullanıldığı, gelişimini gündelik yaşantılardan alan bir süreçtir. Çocukların oynadığı evcilik oyunları dramatik oyunların tipik örneğidir. Bu oyunlarda zihinde canlandırmaya dayalı oyunlar daha yoğundur ve bu oyunlarda önceden hazırlanmış öyküler söz konusu değildir. Çocuklar çeşitli rolleri paylaşırlar, bir yetişkinin, liderin, öğretmenin herhangi bir müdahalesi olmadan bu rolleri istedikleri gibi oynayarak oyunu sürdürürler.

Resim 2.5: Oyun etkinliklerinde dramatik etkinlikler

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Fen Etkinlikleri;**

Fen etkinlikleri, çocukları dikkat etmeye, soru sormaya, merak etmeye, gözlemlemeye, araştırmaya, incelemeye ve keşfetmeye yönelten etkinliklerdir. Bu etkinliklerle yaşam gerçeklerini tanıtırken, çocuklarda çevre farkındalığı da sağlanacaktır.

Herhangi bir şeyi inceliyormuş-bir hayvanı besliyormuş- bir bitkiyi suluyormuş gibi yapmak, doğadaki canlı ve cansız varlıkları gözlemleyip bu varlıkların canlandırmak gibi çalışmalar dramatik etkinliklerin fen etkinliklerinde kullanımına örnek olarak verilebilir.

➤ **Dramatik Etkinlikler ve Matematik Etkinlikleri;**

Matematik eğitimi, çocuğun bilişsel gelişimine katkı sağlamak, çocuklarda matematiğe karşı olumlu bir tutum kazandırmak, çocukların önceden getirdikleri kavramsal bilgilerle yeni bilgiler arasında bağ kurmasına yardımcı olmak, matematiksel kavramların neden ve nasıl kullanıldığını anlamaya yardımcı olmak amacını taşımaktadır.

Az –Çok, Büyük- Küçük, Sayı gibi kavramları canlandırmak, kendi bedenlerini ya da nesneleri kullanarak örüntü oluşturmak (el ayak izlerini kullanarak örüntü oluşturma, bir kız bir erkek dizilerek örüntü oluşturma gibi), bazı matematik işlemlerini oyunlaştırmak, dramatik etkinliklerin matematik etkinliklerinde kullanımına örnektir.

2.2. Dramatik Etkinlik Dosyası Oluştururken Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Dramatik etkinlik dosyası oluşturulurken aşağıdaki noktalara dikkat edilmesi gerekir;

- Okul öncesi çocuğunun gelişim özelliklerine uygun etkinlik seçimi
- Etkinliklerin hangi yaş grubu için uygun olduğunu belirtme
- Etkinliklerin hangi gelişim alanı ve kazanım göstergeleri desteklediğini belirtme
- Çalışmada kullanılacak materyalleri belirtme (Yararlanılacak müzikler ve kullanılacak her türlü araç gereç)
- Etkinliklere ait öğrenme sürecini açıklamak
- Dosyanın hazırlığında yararlanılan kaynakları belirtme

2.3. Dramatik Etkinlik Örnekleri

Örnek 1:

Etkinliğin Adı: Mutfaktayız

Yaş Grubu:36-48 ay

Kullanılan Materyaller: Mutfak eşyası resimleri kartları.

Kazanım ve Göstergeleri:

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir.

Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum olaya odaklanır.

Kazanım 3. Algıladıklarını hatırlar.

Göstergeleri: Hatırladıklarını yeni durumlarda kullanır.

Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar.

Göstergeleri: Sözel yönergeleri yerine getirir.

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.

Motor Gelişim

Kazanım 1. Yer değiştirme hareketleri yapar.

Göstergeleri: Yönergeler doğrultusunda yürür. Belirlenen mesafede yuvarlanır.

Öğrenme Süreci

- İlk olarak eğitimci, etkinliğin yapılacağı ortamı hazırlar.
- Daha sonra, oyunu oynayacak grupları belirlemek için her çocuğa kartlar dağıtılır.
- Kartlarında aynı mutfak eşyası resimleri çıkan çocuklar bir grup oluşturur.
- Diğer gruplarda aynı kart seçim yöntemiyle seçilir.
- Gruplar seçtikleri mutfak eşyasını canlandırmak için hazırlanır.
- Kartlarıyla ilgili kostüm ve aksesuar kullanabilirler.
- Diğer gruplar hangi eşyayı canlandırdıklarını bulmaya çalışır.
- Sonra canlandırmalar öğretmenin yönergeleriyle büyük grupla birlikte yapılır;
- Çocuklar şimdi mikser olalım.
- Mikser gibi kollarımızı sallayalım(çırpalım).
- Şimdi hızlı hızlı sallayalım.

- Çocuklar şimdi oklava olalım.
- Oklava gibi yerde ileri geri hamurumuzun üzerinde yuvarlanalım.
- Tekrar ileri geri yuvarlanalım.

Eğitimci, etkinliğin sonunda aşağıdaki değerlendirme sorularını sorar.

- Hangi mutfak eşyaları vardı?
- Mutfak eşyalarından mikser nasıl hareket etti?
- Mutfak eşyalarından oklava nasıl hareket etti?
- Başka hangi mutfak eşyası olmak isterdiniz?
- Siz mutfak eşyası olsaydınız nasıl hareket ederdiniz?

Örnek 2:

Etkinliğin Adı: Yürüyelim

Yaş Grubu: 48-60 ay

Kullanılan Materyaller: Ritim araçları

Kazanım ve Göstergeleri:

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir.

Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum olaya odaklanır.

Kazanım 3. Algıladıklarını hatırlar.

Göstergeleri: Hatırladıklarını yeni durumlarda kullanır.

Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar.

Göstergeleri: Sözel yönergeleri yerine getirir.

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 3. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder.

Motor Gelişim

Kazanım 1. Yer değiştirme hareketleri yapar.

Göstergeleri: Yönergeler doğrultusunda yürür.

Kazanım 5. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeleri: Bedenini, nesneleri ve vurmali çalgıları kullanarak ritim çalışması yapar. Müzik ve ritim eşliğinde çeşitli hareketleri ardı ardına yapar.

Öğrenme Süreci

- Çocuklardan önce davulla çaldığınız ritmi dinlemelerini isteyin. Daha sonra bu ritimde insanların nasıl hareket edebileceğini sorun.
- Bu ritim bir askeri, bir polisi veya otobüse yürüyen bir kişiyi hatırlatabilir.
- Bu ritim yaşlı bir insanı, ağır bir şey taşıyan bir kimseyi veya bir tepeyi tırmanan birini hatırlatabilir.
- Bu ritim eve gitmekte acele eden bir kişiyi hatırlatabilir.
- Bu ritim okula geç kalmış bir çocuğu, trene yetişmek için koşan birini veya kapıyı hızlı hızlı vuran bir arkadaşı hatırlatabilir.

Ya da bu ritim;

- İp atlayan bir çocuğu
- Yürüyen, emekleyen, düşen tekrar yürüten bir bebeği
- Soyduğu evden kaçmaya çalışan bir hırsız
- Sıçrayan bir çocuğu vb. hatırlatabilir.

Örnek 3:

Etkinliğin Adı: Şarkı Söyleyelim

Yaş Grubu: 48-60 ay

Kullanılan Materyaller: Üzerinde 1'den 5'e kadar (ya da 1'den 10'a) rakamların bulunduğu kartlar

Kazanım ve Göstergeleri:

Bilişsel Gelişim

Kazanım 4. Nesneleri sayar.

Göstergeleri: Belirtilen sayı kadar nesneyi gösterir. Saydığı nesnelerin kaç tane olduğunu söyler.

Kazanım 8. Nesne veya varlıkların özelliklerini karşılaştırır.

Göstergeleri: Nesne/varlıkların rengini, şeklini, büyüklüğünü, uzunluğunu, dokusunu, sesini, kokusunu, yapıldığı malzemeyi, tadını, miktarını ve kullanım amaçlarını ayırt eder, karşılaştırır.

Dil Gelişimi

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.

Motor Gelişim

Kazanım 5. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeleri: Müzik ve ritim eşliğinde çeşitli hareketleri ardı ardına yapar.

Öğrenme Süreci

Sanat etkinliklerinde, boya çalışmaları ve kâğıt çalışmaları için masalar düzenlenir. Kesme ve boyama çalışmaları ile sayı kartları hazırlanır.

Çocuklarla birlikte yere daire şeklinde oturulur. Çocuk sayısına yetecek miktarda hazırlanan rakam kartları çocuklara karışık şekilde dağıtılır. Her çocuktan sıra ile elindeki rakam kartını tanımlamasını istedikten sonra "Ali Babanın Çiftliği" şarkısını aşağıdaki şekilde söylenir. Şarkıda adı ve sayısı geçen hayvan kadar elinde rakam kartı tutan çocukların kartlarını havaya kaldırmaları ve ilgili hayvanın çıkardığı sesi taklit etmeleri istenir.

Ali Babanın bir çiftliği var,
Çiftliğinde iki ineği var.
(üç arısı)
(beş atı)
(iki horozu)
.....diye bağırır,
Çiftliğinde Ali Babanın

Bu etkinlik benzer şekilde öykü anlatımları sırasında da uygulanabilir. Sayı saymayı içeren parmak oyunlarında ve ritim çalışmalarında kullanılabilir.

Örnek 4:

Etkinliğin Adı: Güzel Bir Gün

Yaş Grubu: 48-60 ay

Kullanılan Materyaller:

Kazanım ve Göstergeleri

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir.

Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum olaya odaklanır.

Kazanım 3. Algıladıklarını hatırlar.

Göstergeleri: Hatırladıklarını yeni durumlarda kullanır.

Dil Gelişimi

Kazanım 7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar.

Göstergeleri: Sözel yönergeleri yerine getirir.

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 3. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder.

Öğrenme Süreci

Çocukların günlük yaşamlarına ilişkin olaylara dönük eylemler pandomim şeklinde canlandırılabilir.

- Yemek yemek
- Kitabın resimlerine bakmak
- Temizlik yapmak
- Yolculuk için bavulunu hazırlamak
- Çamaşır yıkamak
- Bilgisayar kullanmak
- Dolaba giysilerini yerleştirmek vb...

Verilen konular uygulamaya dönüştürülebilir;

Arkadaşınız için doğum günü partisi hazırlıyorsunuz. Önce güzel bir masa hazırlamakla işe başlayacaksınız. Üzerine ne koyacaksınız? Pasta mı? Hediyeler mi? Ne tür tabaklar ve çatalar kullanacaksınız? Yalnız mısınız?

Sabah uyandınız. Hava bulutlu ve giyinip bahçede oyun oynayacaksınız. Hava sıcak mı? Elinizi yüzünüzü yıkamak için zaman ayırdınız mı? Aynaya baktınız mı? Kahvaltı yaptınız mı?

Ailenizle ormanda piknik yapıyorsunuz. Güzel bir gün, çiçekler topladınız. Tam yemek yemeye hazırlanıyordunuz ki, aniden çok şiddetli bir rüzgâr esmeye başladı. Ardından da yağmur yağıyor. Mutluluğunuz şimdi paniğe dönüştü. Ne yapacaksınız? Sizi ıslanmaktan koruyacak bir yer bulmalısınız. Çevrede koşuştururken babanızın sesini duydunuz. Sese doğru yöneldiğinizde arabayı fark ettiniz. Hemen arabaya doğru koşunuz ve ailenizle birlikte arabaya bindiniz. Artık rahatladınız.

Örnek 5:

Etkinliğin Adı: Heykel bahçesi

Yaş Grubu: 60-72 ay

Kullanılan Materyaller Müzik (Kitaro), çeşitli renklerde örtüler, küçük çarşaf, çeşitli renklerde ve karakterlerde maskeler

Kazanım ve Göstergeleri:

Bilişsel Gelişim

Kazanım 10. Mekânda konumla ilgili yönergeleri uygular.

Göstergeleri: Mekânda konum alır.

Dil Gelişimi

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 3. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder. Özgün özellikler taşıyan ürünler oluşturur.

Motor Gelişim

Kazanım 5. Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.

Göstergeleri: Müzik ve ritim eşliğinde dans eder. Müzik ve ritim eşliğinde çeşitli hareketleri ardı ardına yapar.

Öğrenme Süreci

İki çocuk seçilir, diğerleri sınıfa dağılarak heykel olurlar. Müzikle birlikte iki çocuk dans ederken heykellerin arasında dolaşır ve heykellere dokunurlar. Dokunulan çocuklar da dans etmeye başlar. Bütün çocuklar dans etmeye başlayınca farklı iki çocuk seçilir ve dans eden heykellere dokunarak tekrar heykel olmalarını sağlarlar. Son olarak iki çocukta heykel olur.

Örnek 6:

Etkinliğin Adı: Canı Sıkılan Müzik Aletleri

Yaş Grubu: 60-72 ay

Kullanılan Materyaller : Her birinden beşer tane, daire şeklinde kesilmiş kırmızı, mavi, yeşil ve sarı renklerde karton, fincan, eşarp, cetvel, çanta.

Kazanım ve Göstergeleri:

Bilişsel Gelişim

Kazanım 1. Nesne/durum/olaya dikkatini verir.

Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum olaya odaklanır.

Kazanım 19. Problem durumlarına çözüm üretir.

Göstergeleri: Problemi söyler. Probleme çeşitli çözüm yolları önerir. Çözüm yollarından birini seçer. Seçtiği çözüm yolunun gerekçesini söyler. Seçtiği çözüm yolunu dener. Probleme yaratıcı çözüm yolları önerir.

Dil Gelişimi

Kazanım 5. Dili iletişim amacıyla kullanır.

Göstergeleri: Konuşma sırasında göz teması kurar. Jest ve mimikleri anlar. Konuşurken jest ve mimiklerini kullanır. Konuşmayı başlatır. Konuşmayı sürdürür. Konuşmayı sonlandırır. Sohbeta katılır. Konuşmak için sırasını bekler. Duygu, düşünce ve hayallerini söyler. Duygu ve düşüncelerinin nedenlerini söyler.

Kazanım 8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.

Sosyal ve Duygusal Gelişim

Kazanım 3. Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Göstergeleri: Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder. Nesneleri alışılmışın dışında kullanır. Özgün özellikler taşıyan ürünler oluşturur.

Kazanım 15. Kendine güvenir.

Göstergeleri: Grup önünde kendini ifade eder.

Öğrenme Süreci

Öğretmen sandalyeleri çocukların kendisini rahatça görebileceği şekilde dizer. Daha önceden sandalyelerin arkasına 4 renkten oluşan, 5'erli, toplam 20 tane daire şeklinde kartonlar yapıştırır.

Çocuklara hangi müzik aletlerini bildiklerini sorar. Çocukların cevaplarını ardından "Şimdi sandalyelerinizin arkasına bakın, ne yapıştırmışım, elinize alın ve havaya kaldırın"der. Eğitimci aynı renkte kartonu olan çocukların sınıfın uygun yerlerinde grup olmalarını ister.

Daha sonra eğitimci içinde fincan, eşarp, cetvel ve çantanın bulunduğu kutudan her bir gruptan bir kişinin yanına gelerek bir tane seçmesini ister. Nesneler seçildikten sonra çocuklar gruplarını yanlarına döner.

Evet, çocuklar artık her grubun bir nesnesi var. Biraz önce müzik aletlerinden bahsetmiştik. Şimdi de müzik aletlerinin bir hikâyesi var ondan bahsedeceğim, der.

Öğretmen "müzik aletlerinin canları çok sıkılmış. Artık onları sürekli birilerinin çalmasından, konserden konsere gitmekten çok ama çok sıkılmışlar. Değişik bir şeyler yapmak istiyorlarmış ama ne olacağına karar veremiyorlarmış" diyerek hikâyeyi yarıda bırakır.

Öğretmen, çocukların kendi hikâyelerini oluşturmaları için onlara süre verir ve rehberlik eder. Süre sonunda gruplar oluşturdıkları hikâyeleri canlandırırlar.

Yapılan canlandırmalar bütün grup olarak değerlendirilir. Değerlendirmede; bu süreçte neler yaptıkları, neler yaşadıkları ve düşündüklerini, neler hissettiklerini ifade etmeleri sağlanır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda okul öncesi eğitime uygun bir dramatik etkinlikler dosyası hazırlayıp sunabileceksiniz.

İşlem basamakları	Öneriler
➤ Okul öncesi çocuğunun gelişim özelliklerine uygun etkinlik seçimlerinizi yapınız.	➤ Kaynak kitaplardan, internetten ve kaynak kişilerden yararlanabilirsiniz.
➤ Belirlediğiniz etkinliğin hangi yaş grubu için uygun olduğunu belirtiniz.	➤ Bu konuda daha önceki bilgi ve deneyimlerinizden yararlanınız.
➤ Belirlediğiniz etkinliklerin hangi gelişim alanı ve kazanım göstergeleri desteklediğini belirtiniz.	➤ Bu konuda MEB Okul Öncesi Eğitimi Programından yararlanınız.
➤ Dosyanızda bulunan etkinliklerde kullanılacak materyalleri belirtiniz.	➤ Etkinliğinizde yararlanılacak müzikler ve kullanılacak her türlü araç gereci yazınız.
➤ Etkinliklere ait öğrenme sürecini yazınız.	➤ Öğrenme süreci uygulanacak dramatik etkinlik ile ilgili bilgi, yönerge, rol dağılımı ve uygulamanın açıklandığı bölümdür.
➤ Dramatik etkinlikler dosyasının hazırlığında yararlandığınız kaynakları yazınız.	➤ Kaynakları, kaynak yazım kurallarına uygun olarak yazınız.
➤ Hazırladığınız dramatik etkinlikler dosyasını sınıf ortamında arkadaşlarınıza sununuz.	➤ Dosyanızı sunarken, hazırlık sürecinizi ve nelere dikkat ettiğinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise (D) yanlış ise (Y) yazınız.

1. () Okul öncesi eğitim programında yer alan drama etkinlikleri, sadece diğer etkinliklerle bütünleştirilmiş olarak uygulanabilir.
2. () Okul öncesi eğitimde yer alan Türkçe, sanat, müzik, hareket, oyun, fen, matematik etkinlikleri ve alan gezileri dramanın tekniklerinden yararlanılarak daha etkin olarak uygulanabilir.
3. () Türkçe etkinliklerinde dramatik etkinliklerin kullanımı uygun değildir.
4. () Çocukların oynadığı evcilik oyunları dramatik oyunların tipik örneğidir.
5. () Ağaçtan elma toplar gibi uzanma, top gibi yuvarlanma, tavşan gibi zıplama dramatik etkinliklerin müzik etkinliklerinde kullanımına örnektir.
6. () Dramatik etkinlik dosyası oluşturulurken, hangi kazanım göstergeleri desteklediğinin belirtilmesi gerekli değildir.
7. () Dramatik etkinlik dosyası oluşturulurken, dosyanın hazırlığında yararlanılan kaynaklar belirtilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bir dramatik etkinlik planını hazırlayınız. Planınızı hazırladıktan sonra aşağıdaki kontrol listesi ile çalışma basamaklarınızı kontrol ederek, uygulayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet** ve **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Okul öncesi Eğitim Kurumlarında etkinlikleri gözlemlediniz mi?		
2. Drama Etkinliğinin (temasını) konusunu belirlediniz mi?		
3. Konuya uygun çalışılacak kazanımları belirlediniz mi?		
4. Etkinlik yapılacak ortamı incelediniz mi?		
5. Etkinlik ortamını konuya uygun biçimde düzenlediniz mi?		
6. Isınma aşamasına yönelik çalışmayı seçtiniz mi?		
7. Canlandırma aşamasına yönelik çalışmayı seçtiniz mi?		
8. Aşamalar arasında geçişler için yönergelerin seçimini yaptınız mı?		
9. Isınma çalışmalarınız kazanımlara uygun mu?		
10. Canlandırma çalışmalarınız kazanımlara uygun mu?		
11. Çalışılacak etkinlikler için sanat/müzik/oyundan yararlandınız mı?		
12. Konunun değerlendirme aşamasını yazdıktan sonra tüm aşamaları bütünlük açısından okudunuz mu?		
13. Tüm yönergelerinizi bu etkinlik için değerlendirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1’NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Yanlış
9	Doğru
10	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2’NİN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	Yanlış
7	Doğru

KAYNAKÇA

- AKMAN Yıldız, Semira KANPOLAT, Feryal YILDIZ, **Drama ve Animasyon**, İzge Yayıncılık, Ankara, 2015.
- AKOĞUZ Ayşegül& Mete, **Yaratıcı Drama Etkinlikleri**, Final kültür Yayınları, Temmuz 2013.
- ARAL Neriman, Gülen BARAN, **Drama**, Ya-Pa Yayınları, 1983.
- BOZDOĞAN Zülal, **Yaratıcı Drama**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2006.
- DARICA Nilüfer, **Etkinlik Dünyası Uygulama Kitabı**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul 2003.
- DÜNDAR Sefa & SOYLU Yasin, Çankırı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 3(1): 161-176
- EROL Sabır, **O.Ö.Eğitimde Yaratıcı Drama**, Pales Yayınlar, 2014.
- ESRA Ömeroğlu, **Dramatik Etkinliklerden Dramaya Teoriden Uygulamaya**, Eğiten Kitap, Ankara, 2014.
- ESRA Ömeroğlu, **Okul Öncesi Eğitimde Drama**, Kök Yayıncılık, Ankara, 2007.
- MORGÜL Mahiye, **Eğitimde Yaratıcı Dramaya Merhaba**, Kök Yayıncılık
- <http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx/program2.aspx?islem=1&kno=202> (20.07.2016 saat:14.25)
- ÖNDER Alev, **Eğitici Drama Uygulamaları**, Morpa Yayınları, 2009.
- ÖZDAŞ Ali. **Öğretim İlke ve Yöntemleri**, İstanbul ,1997. Yayın evi?
- www.egitimhane.com (19.07.2016 saat: 14.00)
- www.yaraticidrama.org (21.07.2016 saat: 13.30)
- www.destkegitimi.com/drama-ornekleri (21.07.2016 saat: 14.50)
- www.okul.öncesi.net (22.07.2016 saat: 10.00)